

LEKARSKÁ FAKULTA MU V BRNĚ
KATEDRA PORODNÍ ASISTENCE A ZDRAVOTNICKÝCH
ZÁCHRANÁŘŮ

ZDRAVOTNICKÉ
INSTITUCE, STATISTIKA,
INFORMATIKA

Funkce zdravotnických služeb

1. Pomáhat udržet zdraví a předcházet jeho poruchám.
2. Diagnostikovat a léčit poruchy zdraví a navracet lidi do produktivního nebo nezávislého života.
3. Prodlužovat život a zlepšovat jeho kvalitu.
4. Zajišťovat tuto péči přiměřeně, kvalitně, hospodárně a s žádoucí spravedlností.

Jednoduchá typologie

- Ambulantní a lůžkové instituce.
- Preventivní, kurativní a rehabilitační instituce.
- Instituce pro akutní a chronickou léčbu.
- Instituce vzniklé na bázi medicínských oborů.
- Instituce pro primární, sekundární a terciární léčbu.

Systemové hledisko

- Dělení na primární, sekundární a terciární péči.
- Tvoří pyramidu služeb.
- Primární péče – definice WHO
- Sekundární péče
- Terciární péče

Zdravotnická zařízení (2016 vs. 2013)

- Koncem roku 2016 v ČR evidováno 32 064 zdravotnických zařízení. (+2846)
- Z toho 22 084 samostatných ordinací. (+1696)
- Státních zařízení bylo 150. (-63)
- Nestátních zařízení bylo 31 914. (+2908)

Soustava zdravotnických zařízení

- Ambulantní péče.
- Lůžková péče.
- Zvláštní zdravotnická zařízení.
- Lékárenská péče.
- Hygienická služba.

Zvláštní zdravotnická zařízení

- Kojenecké ústavy.
- Dětské domovy.
- Centra a stacionáře pro děti.
- Stacionáře pro dospělé.
- Jesle.
- Záchytné stanice.
- Dopravní záchranná služba.
- Doprava nemocných, raněných a rodiček.

Počet zdravotnických zařízení

3.1.1 Celkový přehled zdravotnických zařízení General survey of health establishments

1/2

Druh zařízení <i>Type of establishment</i>	Počet zařízení <i>Establish- ments</i>	Lékaři ¹⁾ (přep. počet) <i>Physicians ¹⁾</i> (<i>FTE</i>)	ZPBD (přep. počet) <i>PWPQ</i> (<i>FTE</i>)
Nemocnice (lůžková a ambulantní část) ⁴⁾	189	21 076,72	58 253,31
nemocnice následné péče	37	353,02	1 238,37
Odborné léčebné ústavy	126	1 271,30	6 230,90
léčebny pro dlouhodobě nemocné	37	330,88	1 626,35
léčebny TBC a respir. nemocí pro dospělé	8	42,98	185,47
psychiatrické léčebny pro dospělé	18	572,07	2 923,24
rehabilitační ústavy pro dospělé	6	66,31	314,20
ostatní odborné léčebné ústavy pro dospělé	15	140,14	638,06
dětské psychiatrické léčebny	3	17,54	86,54
ostatní dětské odborné léčebné ústavy	8	23,46	112,79
ozdravovny	5	0,57	17,50
hospice	18	40,59	249,47
další lůžková zařízení	8	36,77	77,28
Lázeňské léčebny	92	334,34	1 096,37
lázeňské léčebny pro dospělé	92	334,34	1 096,37
dětské lázeňské léčebny	-	-	-
Samostatná ambulantní zařízení	27 622	25 037,13	33 400,02
polikliniky, sdružená ambulantní zařízení	232	1 910,62	2 722,72
zdravotnická střediska	133	283,91	443,08
primární péče - samostatné ordinace	13 801	14 562,82	13 368,42
praktického lékaře pro dospělé	4 693	4 626,01	4 365,53
praktického lékaře pro děti a dorost	1 964	1 906,80	1 856,96
zubního lékaře	5 835	6 758,45	5 771,19
ženského lékaře	1 309	1 271,57	1 374,74
samostatné ordinace lékaře specialisty	8 283	7 570,24	7 740,48
ostatní ambulantní zařízení	5 173	709,54	9 125,33

Počet zdravotnických zařízení

Zvláštní zdravotnická zařízení	367	1 125,73	4 449,61
kojenecké ústavy a dětské domovy	27	26,83	658,30
dětské stacionáře a dětská centra	26	12,04	133,94
stacionáře	35	40,99	73,50
dopravní a záchranná zdravotnická služba	255	986,26	3 463,77
ostatní	24	59,60	120,11
Zařízení lékařské péče	3 603	29,49	4 084,05
lékárny vč. odloučených odd. výdeje léčiv	2 737	21,00	3 541,33
výdejny zdravotnických prostředků ²⁾	216	5,34	134,37
ostatní ^{2) 3)}	650	3,15	408,35
Orgány ochrany veřejného zdraví	18	215,15	990,90
Ostatní	47	11,86	16,87
Zdravotnická zařízení celkem	32 064	49 101,72	108 522,04

¹⁾ Vč. zubních lékařů

²⁾ Vč. odloučených pracovišť

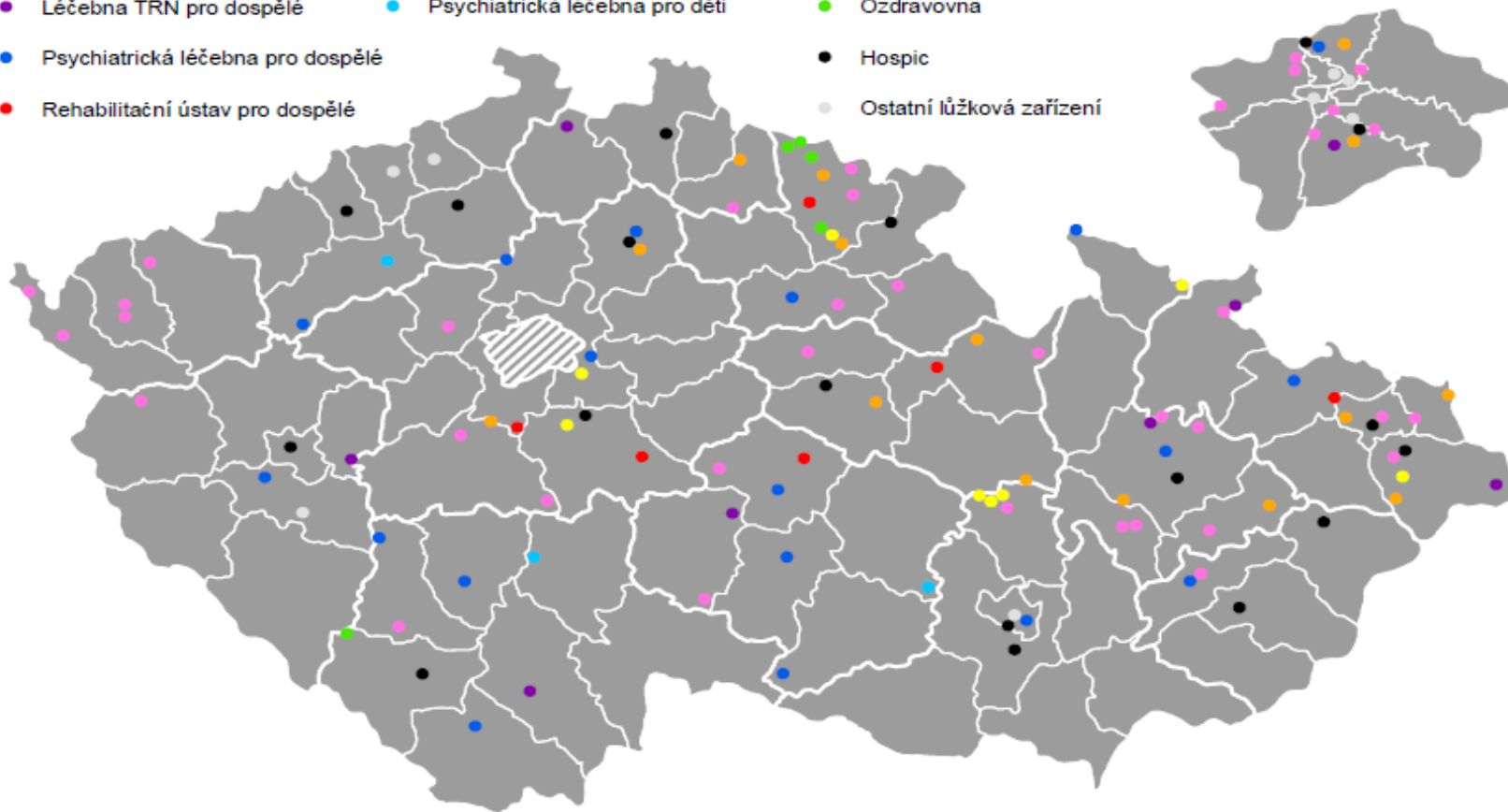
³⁾ Zahřuty oční optiky s optometristou

⁴⁾ Nemocnice akutní a následné péče

Sít' odborných ústavů

Sít' odborných léčebných ústavů k 31. 12. 2016

- Léčebna dlouhodobě nemocných
- Ostatní odborné léčebny pro dospělé
- Ostatní odborné léčebny pro děti
- Hlavní město Praha
- Léčebna TRN pro dospělé
- Psychiatrická léčebna pro děti
- Ozdravovna
- Hospic
- Psychiatrická léčebna pro dospělé
- Ostatní lůžková zařízení
- Rehabilitační ústav pro dospělé

Počet nemocnic

- údaje k 31.12.2016
- 189 nemocnic (+1)
- z toho 10 fakultních
- 126 odborných léčebných ústavů
(vč. ozdravoven a hospiců) (-32)
- 92 lázeňských léčeben (+11)

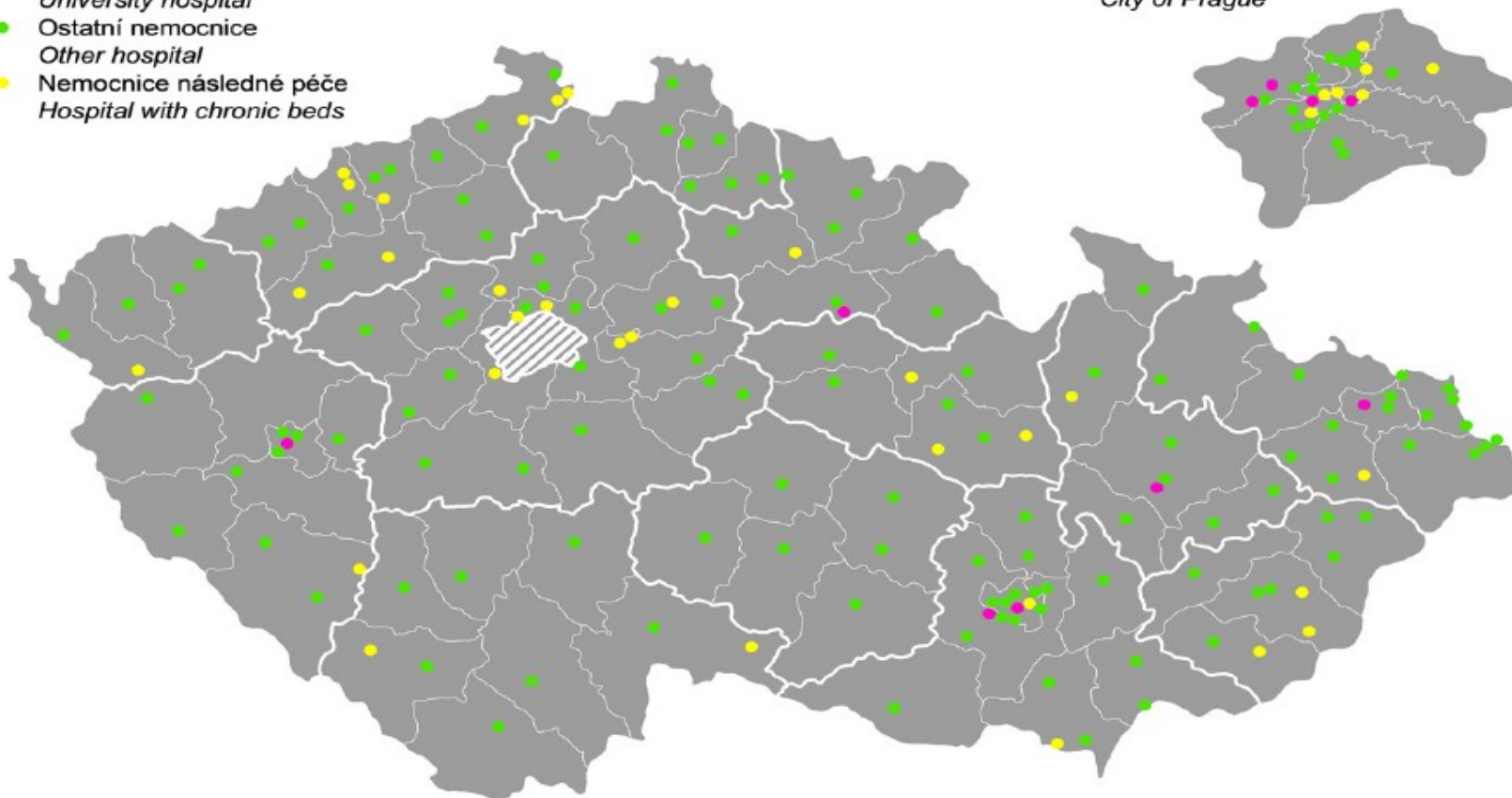
Sít' nemocnic

Sít' nemocnic k 31. 12. 2016

Survey of hospitals to 31. 12. 2016

- Fakultní nemocnice
University hospital
- Ostatní nemocnice
Other hospital
- Nemocnice následné péče
Hospital with chronic beds

Hlavní město Praha
City of Prague

Funkce nemocnic

- Lůžkové zdravotnické zařízení s licencií, poskytuje péči typu 24/7.
- Diagnostické a léčebné činnosti v oblasti sekundární a terciární péče.
- Střediska pre a postgraduální výchovy zdravotníků.
- Nositelé klinického výzkumu.

Dělení nemocnic

- **Průměrná oš. doba** – akutní a dlouhodobá péče.
- **Typ vlastnictví** – státní, veřejné, soukromé neziskové, soukromé ziskové.
- **Počet lůžek** – malé, střední velké.
- **Převažující druh péče** – všeobecné, specializované.

Základní struktura nemocnic

1. Subsystem pracoviště léčebně preventivní péče – oddělení, SVLS
2. Subsystem pracoviště logistického typu – podpůrné činnosti (stravovací provoz, energetika, ...).
3. Subsystem manažerský a ekonomicko-správní.

Vývoj struktury sítě ZZ

- Klesá počet akutních lůžek.
- Nárůst lůžek následné a ošetrovatelské péče.
- Počet zařízení narůstá.
- Roste počet úvazků lékařů a nelékařských pracovníků.
- Zajištění primární péče stagnuje.

Zdravotničtí pracovníci

- Dle zákona 95/2004 Sb. a zákona 96/2004 Sb. způsobilí k výkonu lékařských a nelékařských zdravotnických povolání a k výkonům souvisejících s poskytováním zdravotní péče.
- Obecné podmínky – zdravotní způsobilost, bezúhonnost.
- Odborná podmínka – získání nebo uznání odborné způsobilosti dle znění zákona.
- Výkon pod přímým vedením, pod odborným dohledem a bez odborného dohledu.

Zdravotnická statistika

- Důležitá pro sledování kvality zdravotní péče.
- Především informace, které si opatřuje samo zdravotnictví.
- Základní informace o různých aspektech ovlivňujících zdravotní péči, ekonomická data, zdroje vkládané do zdravotnictví, výstupy zdravotnických zařízení.

Zdravotnický informační systém

- Soustava informačních médií, opatření a prostředků pro počítačový sběr dat, jejich přenos, uchování, analýzu, interpretaci a jejich zveřejnění pomocí seznamů, grafů, atd.
- ZIS ČR se skládá z:
 - ▣ Národní zdravotnický informační systém (NZIS)
 - ▣ Regionální zdravotnické informační systémy (RZIS)
 - ▣ Informační systémy zdravotnických zařízení (NIS – nemocniční informační systém, apod.)

NZIS

- Zaveden v roce 1995.
- Řízen MZ ČR a realizován Ústavem zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS).
- Sběr a zpracování údajů a informací k vedení Národních zdravotních registrů, poskytování informací a jejich využití v rámci výzkumu.
- Informace jsou předávány českému statistickému úřadu a WHO pro komparativní studie.

Registry koordinované NZIS

- NKR – Národní kardiochirurgický registr
- NOR – Národní onkologický registr
- NRCCH – Národní registr cévní chirurgie
- NRKI – Národní registr kardiovaskulárních onem.
- NRKN - Národní registr kloubních náhrad
- NROD – Národní registr osob nesouhlasících s posmrtným odběrem tkání a orgánů
- NRAR – Národní registr asistované reprodukce
- Registry hygienické služby
- Specializované ZIS

Individuální hlášení NZIS

- Infekční nemoci.
- Pohlavní nemoci.
- Potraty.
- Hospitalizace.
- Sebevraždy.
- Rodička.
- Novorozenec.
- Vrozené vady.
- Stav chrupu vybraných skupin populace.
- Úmrtí ženy v těhotenství.

NIS

- Zjednodušení administrativy.
- Přesné vyčíslení nákladů a výstupy pro ZP.
- Zpracování dat pro jiné účely (NZIS, výzkum, ...)
- Zpracování žádanek pro komplement.
- Zpracování dat komplementu.
- Přehled o produktivitě práce, monitoring kvality péče.
- Komunikace s vnějším systémem (IS nemocnic, ZP, praktických lékařů, ...).

Další

- PACS (picture archiving and communications systems) - moderní systém pro správu, zobrazování, archivaci a přenos snímků z digitálních zobrazovacích systémů..
- Elektronická zdravotní knížka – souhrn zdravotních informací jedince v el. podobě, dostupný 24/7. Rychlý přístup k historii pac. v urgentních případech.

Zdroje

- Gladkij a kol.: Management ve zdravotnictví
- ÚZIS – Zdravotnictví České republiky 2012
- Jarošová, D.: Organizace a řízení ve zdravotnictví
- Plevová a kol.: Management v ošetrovatelství

„VLASTNÍM ZÁKLADEM PRO
DISTRIBUCI ZDRAVOTNÍ PÉČE JE
ŠPATNÉ ZDRAVÍ. BYLO BY PROTO
IRACIONÁLNÍM STAVEM VĚCÍ,
KDYBY STEJNĚ NEMOCNÝM LIDEM
NEBYLA POSKYTNUTA STEJNÁ
LÉKAŘSKÁ POMOC.“

B. Williams